

ผลกระทบต่อการเปิดวังสวนบ้านแก้วให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ The impact on the opening of Suan Ban Kaew Palace as a historical tourist attraction

ธนกร ภีบาลักษ์, อภิวรรณ ศิรินันทนา, ปัญญา วงศ์ต่าย, วนิตา จงดี
สำนักศิลปวัฒนธรรมและพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
บพคัตย๋อ

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลกระทบต่อการเปิดวังสวนบ้านแก้วให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ศึกษาประวัติความเป็นมาของสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณีและวังสวนบ้านแก้ว โดยการศึกษาจากเอกสารและข้อมูลภาคสนามเป็นหลัก ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย เจ้าหน้าที่มณฑลเทศาภิบาล เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย คนดูแลวังสวนบ้านแก้ว ผู้ประกอบการค้าขายและประชาชนทั่วไปที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การสำรวจ การสังเกต ทั้งแบบมีส่วนร่วม และแบบไม่มีส่วนร่วม การสัมภาษณ์ทั้งแบบมีโครงสร้าง และไม่มีโครงสร้าง รวมถึง การสนทนากลุ่ม นำเสนอผลการวิจัยโดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า

วังสวนบ้านแก้วถือเกิดขึ้นมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2593 หลังจากที่มีสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณีเสด็จนิวัติจากต่างประเทศมาประทับในวังสระปทุมชั่วคราว หลังจากนั้นพระองค์ได้มีพระราชดำริหาที่ประทับเป็นการส่วนพระองค์ จึงให้หม่อมสมศรีสมานกิจดากร หาที่ประทับแห่งใหม่คือที่จังหวัดเชียงใหม่ และจันทบุรี พระองค์ได้ทรงคิดแล้วว่าจะจังหวัดเชียงใหม่อยู่ไกลเกินไปการเดินทางค่อนข้างใช้เวลานาน จึงเลือกจังหวัดจันทบุรีที่อยู่ไม่ไกลกรุงเทพมหานครใช้เวลาในการเดินทางแค่วันเดียวเท่านั้น ด้วยเหตุนี้จึงได้ทรงเลือกจังหวัดจันทบุรีเป็นสถานที่สร้างสถานที่ประทับ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2493 เป็นต้นมา โดยใช้ชื่อว่าสวนบ้านแก้วเนื่องจากมีคลองไหลผ่านกลางสถานที่ซึ่งชาวบ้านเรียกคลองนี้ว่าคลองบ้านแก้วจึงเป็นที่มาของวังสวนบ้านแก้วมีพื้นที่ทั้งหมด 687 ไร่ โดยสมัยแรกพื้นที่บริเวณนี้เป็นป่ามีหญ้าและเถาวัลย์ปกคลุมไปทั่ว สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณีทรงขับรถไถปรับพื้นที่ด้วยพระองค์เอง หลังจากนั้นทรงสร้างสถานที่ประทับเป็นกระท่อมไม้ไผ่ในครั้งแรก ก่อนจะสร้างเรือนเฑาะเป็นสถานที่ประทับครั้งแรก สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณีพระบรมราชินีทรงใช้ชีวิตเรียบง่าย เช่นการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ การทอเสื่อจันทบูร และสนับสนุนให้สภานิติบัญญัติการเกษตรแบบผสมผสาน ทรงใช้ชีวิตอยู่ในวังสวนบ้านแก้วเป็นเวลาถึง 18 ปี หลังจากนั้นพระองค์ได้ทรงพระราชทานพื้นที่แห่งนี้ให้กับกระทรวงศึกษาธิการเพื่อจัดตั้งเป็นวิทยาลัยจันทบุรี และพัฒนาเป็นสถาบันราชภัฏรำไพพรรณี และเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีตามลำดับ จุดสำคัญในมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีที่จัดเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์คือ ตำหนักทั้งสามหลังคือ ตำหนักเทา ตำหนักแดง ตำหนักเขียว ตำหนักน้อย และอีกสองเรือนคือ เรือนเทา และเรือนแดง นอกจากนี้ยังสวนส่วนพระองค์ มีชั้มดอกเห็ดที่เป็นจุดเด่นในวังสวนบ้านแก้ว ปัจจุบันเปิดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชม และจากเปิดให้วังสวนบ้านแก้วเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์นั้น ทำให้ได้รับมาตรฐาน การบริหารการจัดการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน มีผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบหลายประการเช่น ผลกระทบในเชิงบวกคือการสร้างชื่อเสียงให้กับจังหวัดจันทบุรี ผลกระทบทางบวกอีกอย่างคือการทำให้เศรษฐกิจโดยรวมดีขึ้นจากการที่นักท่องเที่ยวมาเที่ยวมากขึ้น ผลกระทบทางลบก็มีเช่นกัน เช่น ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านปัญหาจราจร ด้านการบริการ ซึ่งปัญหาทั้งหมดนี้จัดเป็นผลกระทบจากการเปิดวังสวนบ้านแก้วให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์

งานวิจัยเล่มนี้หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการตอบรับในเรื่องของการรับรองมาตรฐานด้านการท่องเที่ยวเป็นปีที่สองและนอกจากนี้ยังต้องรักษามาตรฐานด้านการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ของวังสวนบ้านแก้วให้อยู่คู่กับจังหวัดจันทบุรีตลอดไป

คำสำคัญ : ผลกระทบ, นักท่องเที่ยว

Abstract

This research The aim is to study the impact on the opening of Suan Ban Kaew Palace as a historical tourist attraction. Study the history of Queen Rambhai Barni and Suan Ban Kaew Palace. By studying mainly from documents and field data Using qualitative research methodology. Guide staff Security guard People Watch and Suan Ban Kaew Palace Businessmen and the general public The data collection tools were surveys, observations, participant And without participation Both structured interviews And unstructured including group conversations The research results were presented by the descriptive and analysis method.

The research results were found that Suan Ban Kaew Palace has been held since 2593, after Queen Rambhai Barni visited from overseas to temporarily stay in the Sa Pathum Palace. After that, His Majesty's private residence Therefore let Mom join Kijdakorn Finding a new residence in Chiang Mai and Chanthaburi provinces, His Highness had already thought that Chiang Mai was too far away and the journey took a long time. Therefore chose Chanthaburi Province which is not far from Bangkok and takes only one day to travel For this reason, Chanthaburi was chosen as the place to build a place to stay since 1950, with the name Suan Ban Kaew due to the canal flowing through the middle of the place, which the villagers call this canal called Ban Kaew Canal. It is the origin of Suan Ban Kaew Palace with a total area of 687 rai. Initially this area was forest covered with grass and vines. Queen Rambhai Barni drives a plow to adjust the area by herself. After that he built a place to stay as a bamboo hut for the first time. Before building Ruen Tao as a place to stay for the first time Her Majesty Queen Rambhai Barni lived a life like ordinary people. Such as growing crops, raising animals, weaving Chanthaboon mats And encouraging people to do integrated agriculture He lived in Suan Ban Kaew Palace for 18 years, after which he gave this area to the Ministry of Education to establish Chanthaburi College. And developed into Rajabhat Rambhaibarni Institute And Rambhai Barni Rajabhat University, respectively An important point in Rajabhat Ramphaibarni University that is classified as a historical tourist destination The three palaces are the Tao Palace, the Red Palace, the Green Palace, the Noi Palace, and the other two houses are the Ruan Tao and the Red House. There is a mushroom arch that is featured in Suan Ban Kaew Palace. Currently open for tourists to visit And from opening to Suan Ban Kaew Palace as a historical tourist attraction Standardize Sustainable Tourism Management There are many positive and negative effects, such as The positive impact is to build a reputation for Chanthaburi. Another positive effect is an improvement in the surrounding economy as more tourists visit. There are also negative impacts, such as the environment. Traffic problems Service All of these problems are categorized as impacts from the opening of Suan Ban Kaew Palace as a historical tourist attraction.

It is hoped that this research will receive a second year of acceptance in the area of tourism standards, and it must also maintain the historical tourism standard of Suan Ban Kaew Palace in conjunction with Chanthaburi province forever

Keywords: impact ,tourist

บทนำ

สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณีหลังจากเสด็จกลับจากยุโรปแล้วได้รับสั่งให้พลตรีหม่อมทวีวงศ์ถวัลยศักดิ์ ราชเลขาธิการสำนักพระราชวังในสมัยนั้น ได้ถวายคำแนะนำให้ทรงเลือกเชียงใหม่ หรือ จันทบุรี พระองค์ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรพื้นที่ในจังหวัดเชียงใหม่และจันทบุรี ทรงเห็นว่าเชียงใหม่ไกลกรุงเทพฯ มาก หากมีพระราชภารกิจที่กรุงเทพฯ จะเสด็จพระราชดำเนินไม่สะดวก พระองค์ทรงสนพระราชหฤทัยจังหวัดจันทบุรีเนื่องจากเดินทางไม่ไกลเหตุนี้จึงเลือกจังหวัดจันทบุรีเป็นที่ประทับ พระองค์ทรงพบที่ดินบริเวณ สวนบ้านแก้ว ตำบลท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ซึ่งเป็นสถานที่ที่มีธรรมชาติงดงามและมีความเงียบสงบ เป็นที่ที่องค์พระราชธิดาของพระองค์อีกทั้งไม่ห่างไกลจากตัวเมืองมากนัก สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี ทรงกู้เงินจากธนาคารไปจัดซื้อที่ดิน บริเวณสองฝั่งคลองบ้านแก้วจากเจ้าของที่ดินเดิมหลายรายรวมพื้นที่ 687 ไร่และ พระราชทานชื่อว่า "สวนบ้านแก้ว" โดยมีพระราชประสงค์ให้สวนบ้านแก้ว เป็นสถานที่ปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ เพื่อเป็นตัวอย่างแก่พสกนิกร นอกจากนี้ยังได้ทรงพัฒนาการทอเสื่อจันทบูร อันเป็นหัตถกรรมพื้นบ้านของชาวจันทบุรีให้เจริญก้าวหน้ากว่าเดิม พระองค์ได้เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยข้าราชการบริพารมาประทับครั้งแรกเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2493 โดยสร้างอาคารชั่วคราวเป็นเรือนไม้ไผ่หลังคามุงจาก ซึ่งในขณะนั้นยังไม่มีไฟฟ้าและน้ำประปา พระองค์ประทับที่เรือนไม้ไผ่ประมาณ 3 ปี จึงได้โปรดเกล้าฯ ให้สร้างเรือนไม้ถาวร 2 หลัง เรียกว่า เรือนแดง เรือนเขียว ส่วนพระองค์ประทับที่เรือนเทา ในส่วนเรือนแดงเป็นที่พักของข้าราชการบริพาร ส่วนเรือนเขียวเป็นที่พักสำหรับราชเลขาธิการในพระองค์และพระราชอาคันตุกะ ต่อมาอีก 2 ปี พระองค์โปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระตำหนักใหญ่ (ตำหนักเทา)

สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินีในพระเจ้ายุวราชกาลที่ 7 ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณต่อพสกนิกรจังหวัดจันทบุรีรวมทั้งมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ประการสำคัญคือ พระราชทานวังสวนบ้านแก้ว แก่รัฐบาลเพื่อจัดตั้งเป็นสถานศึกษา (วิทยาลัยครูจันทบุรี) เริ่มทำการสอนเมื่อ 8 มิถุนายน 2515 ต่อมา พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานนามให้กับวิทยาลัยครูทั่วประเทศ ว่า "สถาบันราชภัฏ" วิทยาลัยรำไพพรรณีจึงได้เปลี่ยนใช้นามใหม่ว่า สถาบันราชภัฏรำไพพรรณี และเมื่อปีพ.ศ. 2547 พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงลงพระปรมาภิไธย พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน พ.ศ. 2547 ส่งผลให้สถาบันราชภัฏทั่วประเทศ ได้รับการยกฐานะและปรับเปลี่ยนสถานภาพเป็น "มหาวิทยาลัยราชภัฏ" ตั้งแต่วันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2547 เป็นต้นมา ส่งผลให้สถาบันราชภัฏรำไพพรรณีเปลี่ยนเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างยิ่งสำหรับพสกนิกรชาวจันทบุรี

ปัจจุบันวังสวนบ้านแก้วจัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์โดยเปิดโอกาสให้ผู้สนใจได้เข้ามาศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้านประวัติศาสตร์มีการบูรณาการการเรียนการสอนของนักศึกษาทุกคณะทุกสาขาวิชาของทุกชั้นปี นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวให้แก่ผู้สนใจเข้ามาเยี่ยมชม โดยยอดนักท่องเที่ยวในแต่ละปีที่สำนักศิลปวัฒนธรรมและพัฒนาชุมชน องค์กรที่ดูแลสถานที่ท่องเที่ยวได้รวบรวมสถิติไว้ว่ามีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นทุกปี และจากข้อมูลพบว่านักท่องเที่ยวบางคนมาแล้วก็วนกลับมาอีกรอบเมื่อมีกิจกรรมพิเศษเช่น เทศกาลผลไม้ชิมผลไม้ในวัง หรือ งานวันสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี การจัดสถานที่แห่งนี้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวถือว่ามีส่วนสร้างความประทับใจให้แก่ผู้เข้ามาเยี่ยมชมแล้วเป็นการสร้างรายได้ให้แก่มหาวิทยาลัย สร้างแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ให้กับจังหวัดจันทบุรีอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประวัติสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณีและความเป็นมาของวังสวนบ้านแก้ว
2. เพื่อหาผลกระทบจากการเปิดวังสวนบ้านแก้วให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ทำการเก็บข้อมูลภาคสนาม ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเครื่องมือวิจัยคือ การสำรวจ การสัมภาษณ์ (Interview) การสังเกต (Observation) การสนทนากลุ่ม

(Focus Group Discussion) และการนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ จากจำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 3 กลุ่ม จำนวน 45 คน โดยใช้วิเคราะห์ข้อมูลแบบกระบวนการสามเส้า เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความชัดเจนที่สุด

ขอบเขตระยะเวลา

ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการวิจัยไว้ เป็นระยะเวลาประมาณ 4 เดือนคือ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2563 ถึง วันที่ 30 กันยายน 2563 นี้

พื้นที่ในการวิจัย

ผู้วิจัยคัดเลือกพื้นที่วิจัยแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากชุมชน ที่อยู่ใกล้มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีโดยพิจารณาจาก ชุมชนที่มีผลกระทบต่อการเปิดวังสวนบ้านแก้ว

1. ชุมชนบ้านเขาไร่ยา ตำบลท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ซึ่งอยู่ติดกับมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

2. ชุมชนหมู่บ้านสามัคคีโฮม ตำบลท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่ที่อยู่ใกล้กับวังสวนบ้านแก้ว มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

3. ชุมชนบ้านท่าช้าง ตำบลท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ซึ่งเป็นสถานที่ตั้งของวังสวนบ้านแก้ว มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

4. ชุมชนบ้านแสง ตำบลแสง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ซึ่งอยู่ไม่ไกลจากวังสวนบ้านแก้วมีคนงานเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏไปพักอาศัยจำนวนมาก

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรได้แก่กลุ่มผู้รู้ ผู้ปฏิบัติงานด้านการท่องเที่ยว ในวังสวนบ้านแก้ว

1. กลุ่มตัวอย่างได้แก่ กลุ่มผู้รู้ ผู้ปฏิบัติและกลุ่มประชาชนทั่วไปใน 2 ชุมชน ใช้เครื่องมือแบบสัมภาษณ์ทำการคัดเลือกดังนี้

1) ผู้รู้ (Key informats) จำนวน 13 คนทำการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purpoion sampripl)

(1) ผู้บริหารที่ดูแลด้านการการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในวังสวนบ้านแก้ว

(2) เจ้าหน้าที่ที่เป็นมัคคุเทศก์ ที่คอยบริการนักท่องเที่ยวชมพระตำหนักต่าง ๆ

(3) เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่ดูแลบริเวณพระตำหนักต่าง ๆ

2) ผู้ประกอบการ (Casual Informants) จำนวน 17 คน ประกอบด้วย

(1) ผู้นำชุมชนทั้งสองชุมชน จำนวน 8 คน ชุมชนละ 2 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

(2) พ่อค้าแม่ค้าที่ได้จำหน่ายสินค้าให้แก่นักท่องเที่ยว จำนวน 2 คน คือ ผู้ค้าปลีก และค้าส่ง

มีรายได้จากการจำหน่าย ไม่ต่ำกว่าเดือนละ 1 หมื่นบาท ทำการคัดเลือกแบบเจาะจง

3) นักท่องเที่ยวทั่วไป (General Informants) จำนวน 15 รายทำการคัดเลือกแบบสุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

(1) กลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจากต่างจังหวัด จำนวน 5 ราย

(2) นักท่องเที่ยวในจังหวัดจันทบุรี จำนวน 5 ราย

(3) นักศึกษาที่เข้ามาศึกษาด้านประวัติศาสตร์ในวังสวนบ้านแก้ว จำนวน 5 ราย

รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น จำนวน 45 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นจะกระทำไปพร้อม ๆ กันตลอดระยะเวลาที่ดำเนินการวิจัยและหลังจากเสร็จสิ้นการเก็บข้อมูลภาคสนามแล้ว โดยผู้วิจัยจะนำข้อมูลทั้งที่ได้จากการบันทึกข้อมูล การถอดเทปสัมภาษณ์ รวมไปถึงภาพถ่ายแต่ละครั้ง จัดหมวดหมู่ข้อมูลตามแต่ละครั้ง จัดหมวดหมู่ข้อมูลตามแต่ละประเภทที่ตั้งไว้ และจะตรวจสอบดูอีกครั้งหนึ่งว่าข้อมูลที่ได้มามีครบถ้วนสมบูรณ์

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่าหลังจากที่สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณีเสด็จนิวัตจากต่างประเทศ พระองค์ได้มีพระราชดำริหาที่ประทับเป็นการส่วนพระองค์ พระองค์ได้ทรงคิดว่าจังหวัดจันทบุรีอยู่ไม่ไกลกรุงเทพมหานครหากมีภาระกิจสามารถเดินทางกลับได้ภายในวันเดียว จึงเลือกจังหวัดจันทบุรีและทรงมาประทับ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2493 เป็นต้นมา หลังจากได้ทำเลที่เหมาะสมแล้วพระองค์ได้ทรงพำนักที่นี่ โดยใช้ชื่อสถานที่แห่งนี้ว่า สวนบ้านแก้วเนื่องจากมีคลองไหลผ่านกลางสถานที่ซึ่งชาวบ้านเรียกคลองนี้ว่าคลองบ้านแก้วจึงเป็นที่มาของวังสวนบ้านแก้วมีพื้นที่ทั้งหมด 687 ไร่ โดยสมัยแรกพื้นที่บริเวณนี้เป็นป่ามีหญ้าและเถาวัลย์ปกคลุมไปทั่ว ทรงรับสั่งให้ข้าราชการบริหารช่วยปรับพื้นที่และสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณีได้ทรงขับรถไฟปรับพื้นที่ด้วยพระองค์เองด้วย หลังจากปรับพื้นที่ดังกล่าวแล้วพระองค์ได้ทรงสร้างสถานที่ประทับเป็นกระท่อมไม้ไผ่เป็นเรือนพำนักหลังแรก ก่อนจะสร้างเรือนเฑาะเป็นสถานที่ประทับเป็นหลังที่สอง และทรงตำหนักอีกหลังเรียกว่าตำหนักใหญ่หรือตำหนักเฑาะเป็นเรือนหลังที่สามและทรงประทับอยู่ที่นั่นตลอดมา สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณีพระบรมราชินีทรงใช้ชีวิตเยี่ยงสามัญชนทั่วไป เช่นการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ทำสวนผลไม้ การทอเสื่อจันทบูร และสนับสนุนให้พสกนิกรทำการเกษตรแบบผสมผสาน ทรงใช้ชีวิตอยู่ในวังสวนบ้านแก้วเป็นเวลาถึง 18 ปี หลังจากนั้นพระองค์ได้ทรงพระราชทานพื้นที่แห่งนี้ให้กับกระทรวงศึกษาธิการเพื่อจัดตั้งเป็นสถาบันการศึกษาต่อมาเรียกว่าวิทยาลัยครูจันทบุรี และพัฒนาเป็นสถาบันราชภัฏรำไพพรรณี ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีตามลำดับ ปัจจุบันเปิดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก มีคณะต่างๆ ด้วยกันทั้งหมด 10 คณะ จุดสำคัญในมหาวิทยาลัย ราชภัฏรำไพพรรณีที่จัดเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์คือ ตำหนักทั้งสามหลังคือ ตำหนักเฑาะ ตำหนักแดง ตำหนักเขียว ตำหนักน้อย และอีกสองเรือนคือ เรือนเฑาะ และเรือนแดง นอกจากนี้ยังมีส่วนสวนพระองค์ มีซุ้มดอกเห็ดที่เป็นจุดเด่นในวังสวนบ้านแก้ว ผลกระทบพบว่าปัจจุบันพบว่านักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชม และจากเปิดให้วังสวนบ้านแก้วเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์นั้นผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบหลายประการเช่น ผลกระทบในเชิงบวก 1. เป็นการสร้างชื่อเสียงให้กับจังหวัดจันทบุรี 2. เป็นการสร้างชื่อเสียงให้มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี 3. ทำให้เศรษฐกิจโดยรวมดีขึ้นจากการที่นักท่องเที่ยวมาเที่ยวมากขึ้น ผลกระทบทางลบคือ 1. ด้านสิ่งแวดล้อมปัญหาขยะมากขึ้น 2. ปัญหาจราจร 3. ปัญหาด้านการบริการ ซึ่งปัญหาทั้งหมดนี้จัดเป็นผลกระทบจากการเปิดวังสวนบ้านแก้วให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์

อภิปรายผล

วังสวนบ้านแก้วนับเป็นสถานที่สำคัญของจังหวัดจันทบุรีนอกจากเป็นสถาบันการศึกษาที่ให้เยาวชนเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยที่ชื่อว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีแล้วนั้นยังมีการสร้างงานวิจัย สร้างบุคลากรให้มีคุณภาพแล้วยังเปิดเป็นแหล่งเรียนรู้ของเยาวชน เป็นพิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมท้องถิ่นแล้วนั้นยังเปิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ซึ่งนับว่าเป็นเรื่องที่โชคดีของคนในจังหวัดจันทบุรีซึ่งการจัดการท่องเที่ยวต้องมีระบบสอดคล้องกับงานวิจัยของ เดชา ไต๋สูงเนิน (2548) ที่ได้กล่าวไว้ว่า 1. ต้องมีการมอบหมายอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารงานด้านการท่องเที่ยวให้ชัดเจน 2. เจ้าหน้าที่และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแหล่งการท่องเที่ยวต้องดูแลทั้งระบบ 3. ต้องบริหารจัดการด้านงบประมาณ 4. มีบุคลากรเพียงพอ 5. การประสานและความร่วมมือระหว่างองค์กรต้องเชื่อมกันได้ทั้งหมด การจัดการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์จึงจะสามารถทำให้บรรลุตามเป้าหมายได้ ผู้ดูแลด้านการท่องเที่ยวต้องมีการพัฒนาดน พัฒนาคน และพัฒนางานอย่างต่อเนื่องเพื่อไม่ให้ตามหลังสถานที่อื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมใจ แก้วไข (2548) ได้ศึกษาการประเมินศักยภาพและความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เปลี่ยนไปตามสถานที่ กาลเวลา และบุคคล ซึ่งไปตรงกับทฤษฎีเรื่องโครงสร้างหน้าที่ (Structural – Functional Theory) ซึ่งพูดถึงระบบในสังคมเหมือนกับในมหาวิทยาลัยก็มีโครงสร้างหน้าที่ ที่รับผิดชอบงานต่างๆ ในหน้าที่ของตนเองทั้งเจ้าหน้าที่บริการอำนวยความสะดวก เจ้าหน้าที่เป็นมัคคุเทศก์คอยบริการนักท่องเที่ยว ถือว่า พหุหน้าที่ของตนเอง (Biological Organism) ซึ่งเป็นตัวแบบ (Model) รวมทั้งเรื่องการสื่อสารถึงกันระหว่างตัวมัคคุเทศก์และนักท่องเที่ยวต้องมีความหลากหลายทั้งด้านภาษาหรือเครื่องมือสื่อสารที่เรียกว่าเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมคือทฤษฎีการติดต่อสื่อสาร (Communication Theory) การสื่อสารระหว่างนักท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์หรือการ

ทำแอปพลิเคชันใหม่ เพื่อช่วยในการประชาสัมพันธ์เรื่องการท่องเที่ยวให้กว้างไกลอีกด้วย ข้อค้นพบใหม่ที่อยากนำเสนอคือ
ควรมีแอปพลิเคชันในกรณีที่นักท่องเที่ยวไม่ต้องการมาเยี่ยมชมสามารถเข้าแอปและเข้าชมในอินเทอร์เน็ตได้ทันที

ข้อเสนอแนะ

ในการทำวิจัยในเรื่องนี้มีข้อเสนอแนะให้กับผู้ที่สนใจหรือต้องการทำงานวิจัยในเรื่องนี้ต่อไปในอนาคตดังนี้

1. ควรมีนโยบายที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยให้มีความชัดเจน เงื่อนไขเกี่ยวกับนโยบายในการทำงานวิจัย
2. ควรนำงานวิจัยไปใช้หลังจากที่ได้เล่มงานวิจัยแล้ว เพื่อปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นต่อไป
3. งานวิจัยครั้งต่อไป ควรมีระยะเวลาให้มากกว่านี้ เพื่อให้ได้ขั้นตอนกระบวนการทำงานได้เพิ่มมากขึ้น
4. งานวิจัยควรมีความหลากหลายไม่ใช่เฉพาะเรื่องประวัติศาสตร์เท่านั้น ควรมีเรื่องวัฒนธรรมเรื่องการศึกษา
เรื่องการเกษตรเพื่อเพิ่มเนื้อหาให้มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2534). กรมวิชาการ. ภูมิปัญญาไทยในงานศิลปถิ่นเมืองกรุง. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้ง
แอนด์พับลิชชิ่ง,
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2532). ศิลปหัตถกรรมไทย. กรุงเทพมหานคร : ด้านสหุทธการพิมพ์ .
โกมุทพันธุ์ ผลสินธุ์. (2542.) การจัดการธุรกิจท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์สถาบันราชภัฏ
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
จุฑามาศ ไชยสร. (2536). การศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดแม่ฮ่องสอน.
กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
นิยพรรณ วรณศิริ. (2540). มานุษยวิทยาว่าด้วยระบบครอบครัวการแต่งงานและเครือญาติ. กรุงเทพมหานคร :
แพรววิทยา ,
บุญเลิศ จิตรตั้งวัฒนา. (2542). การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน. เชียงใหม่ : คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
ประเสริฐ วิทยารัฐ. (2530). รายงานสัมมนาทางวิชาการเรื่องบทบาทของภูมิศาสตร์กับการพัฒนาการท่องเที่ยว.
กาญจนบุรี : สมาคมภูมิศาสตร์แห่งประเทศไทยร่วมกับวิทยาลัยครูกาญจนบุรี.
_____ การประกันสังคมฯ แนวคิด ปรัชญา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ ป.บ.พ.
สัญญา สัญญาวิวัฒน์.(2535). ภูมิปัญญาไทย. วารสารพัฒนาชุมชน31 , 5 (พฤษภาคม)
สำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติ .(2545). วัฒนธรรมไทย. : กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์.
หลวงสาครคชเขตต์ . (2519). ประวัติศาสตร์เมืองจันทร์, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ เมืองไทย.
หลวงวัดประดู่ทรงธรรม. (2516). บุรพาเมืองสวรรค์ , กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ ธรรมเจริญ.
เอกวิทย์ ณ ถลาง. ภูมิปัญญาชาวบ้านสี่ภาค : วิถีชีวิตและกระบวนการเรียนรู้ของชาวไทย.
Cohen” Morris R.(1967). “ Belief” Encyclopedia ofScience, Vol l 1973 , Fishbein Martin, snd Agen
icek. Belieht , Attitudes . lmtention and Behaviorian Introduction to theory and Research.
Addison – Wesley : Reading Mass,
E. B. Tylor. (1889). Primitive culture (New YorK : Holt) p. 7.